

25.04.2008

EDUSKUNTA
Ulkoasiainvaliokunta

viite **UTP 9/2008 vp**

asia
Eduskunnalle tiedottaminen/Vuoden 2008 PARP-neuvottelut

Ohessa toimitetaan eduskunnan ulkoasiainvaliokunnalle perustuslain 97§ mukaisesti muistio, joka käsittelee Suomen vuoden 2008 neuvotteluja NATO:n rauhankumppanuuden puitteissa toteutettavan suunnittelu- ja tarkasteluprosessin osalta.

Yksikön johtaja

Mari Eteläpää

UTP 9/2008 vp

NATO/RAUHANKUMPPANUUSOHJELMA; SUOMEN VUODEN 2008 PARP-NEUVOTTELUT

Suomi on osallistunut vuodesta 1995 NATO:n rauhankumppanuusohjelman (Partnership for Peace, PfP) puitteissa liittokunnan suunnittelu- ja tarkasteluprosessiin (Planning and Review Process, PARP). Valtioneuvoston turvallisuuspoliittisen selonteon 2004 mukaan PARP:n kumppanuustavoitteiden avulla kehitetään Suomen puolustusvoimien valmiuksia osallistua kansainväliseen kriisinhallintaan. Prosessissa NATO ja kumppanimaa yhdessä sopivat konkreettisista yhteistoimintakykyä kehittävästä asioista. Prosessi on jatkuva ja se etenee kaksivuotisessa syklissä.

Syklän alussa NATO tutkii yhdessä kumppanimaan kanssa, mitkä tavoitteet parhaiten edistävät maan kriisinhallinta- ja yhteistoimintakykyä. Nämä tavoitteet päätetään yhdessä vajaa vuosi syklän alkamisen jälkeen (tänä vuonna 10.3. Brysselissä). Syklän toisena vuonna valmistellaan laajahko katsaus (PARP Survey) Suomen puolustuspolitiikasta, Puolustusvoimien kehittämisestä sekä asetettujen kumppanuustavoitteiden edistymisestä. Tämä katsaus päättää kaksivuotisen prosessin, minkä jälkeen aletaan taas neuvotella seuraavista kumppanuustavoitteista.

EU:n voimavaratyön osana Suomi, muiden jäsenmaiden tavoin, ilmoittaa EU:n Headline Goal Questionnaire -kyselyn puitteissa käytännössä lähes samat tiedot EU:lle kuin PARP Survey:ssä NATO:lle.

Vuonna 2006 alkaneelle kaksivuotiskaudelle Suomi hyväksyi yhteensä 62 kumppanuustavoitetta, joista 25 oli yleisiä, 16 maavoimien, 12 merivoimien ja 9 ilmavoimien tavoitteita. Tavoitteet keskittyvät kansainvälisiin kriisinhallintatehtäviin tarjoamiemme joukkojen yhteistoimintakyvyn parantamiseen. Näistä tavoitteista on saatettu päätökseen uuden kierroksen alkuun mennessä 12 tavoitetta ja osa vanhoista tavoitteista on muotoiltu uudelleen.

Kumppanuustavoitteiden tarkistamista koskeneet virkamiestason neuvottelut NATO:n edustajien kanssa käytiin Helsingissä 11.-12.2. Suomea neuvotteluissa edustivat puolustusministeriö, ulkoasiainministeriö sekä pääesikunta. Neuvottelujen tulokset hyväksyttiin Suomen ja NATO:n yhteisessä kokouksessa, ns. monenvälisissä neuvotteluissa 10.3.2006 Brysselissä.

Suomelle esitettiin vuonna 2008 alkavalle kaudelle 52 kumppanuustavoitetta (20 yleistä, 15 maavoimien, 8 merivoimien ja 9 ilmavoimien tavoitetta). Näistä 12 oli uusia tai sisällöltään uudistettuja tavoitteita. Uusista tavoitteista 5 on konkreettisia kehittämistavoitteita ja loput 7 tavoitteita, joiden toteuttamista Suomi sitoutuu tutkimaan. Näiden em. 7 tavoitteen osalta päätös niiden ottamisesta toteutettaviksi, tai niiden hylkäämisestä, tehdään tapauskohtaisesti erikseen tutkimusvaiheen jälkeen. Tällä neuvottelukierroksella toteutettavaksi hyväksyttävät tavoitteet liittyvät muun muassa verkostokeskeiseen johtamiseen ja tilannekuvan ylläpitämiseen. Tutkittavaksi otettavat tavoitteet antavat osaltaan perusteita päätöksenteolle harkittaessa, miten puolustusvoimien kansainvälisiin tehtäviin tarkoitettujen kykyjen kehittämistä jatketaan 2010-luvulla.

Toteutettavaksi esitetyt uudet tavoitteet ovat:

- VERKOSTOAVUSTEISET VIESTIYHTEYDET (NETWORK ENABLED COMMUNICATIONS)
- VERKOSTOTOIMINTOJEN VARMUUSJÄRJESTEMÄT (NETWORK INFORMATION ASSURANCE FRAMEWORK)
- VERKOSTOAVUSTEISET TIETOJÄRJESTELMÄT (NETWORK ENABLED INFORMATION SYSTEMS)
- VERKOSTOAVUSTEINEN YHTEISOPERAATIOKYKY (NETWORK ENABLED INTEROPERABILITY)
- MERITILANNEKUVAN KEHITTÄMINEN (MARITIME SITUATIONAL AWARENESS - MSA)

Näistä ensimmäiset neljä tavoitetta koskevat verkostokeskeistä sodankäyntiä ja johtamista. Kyseiset tavoitteet sisältävät pääosin pääesikunnan johtamisjärjestelmäosaston aiemmat tavoitteet uudelleen muotoiltuna. Tavoitteissa tähdätään muun muassa laajan tietoverkkopohjaisen viestijärjestelmän kehittämiseen, yhteensopivuuden luomiseen Naton näitä ohjaavien standardien kanssa sekä julkisten verkkojen hyödyntämiseen. PARP-konsultaatioiden aikana Naton sihteeristö pyysi Suomea toimimaan "suunnannäyttäjänä" korkean teknologian tietojärjestelmien ja verkostokeskeisten kykyjen kehittämisessä.

Viides toteutettava tavoite koskee meritilannekuvan jatkokehittämistä. Naton johtama Active Endeavour – operaatio Välimerellä on osoittanut tunnistetun ja laajalti jaetun meritilannekuvan merkityksen kauppa- ja siviilimerenkulun suojauksessa esim. terrorismilta. Vastaava meritilannekuva pyritäänkin nyt luomaan muille "sisämerille" – muun muassa Itämerelle. Tavoitteessa pyritään yhtenäistämään tilannekuvan luomisessa käytettyä teknologiaa ja menetelmiä.

Tutkittavaksi on tarkoitus ottaa seuraavat uudet tavoitteet:

- VERKOSTOAVUSTEISET PALVELUT (NETWORK ENABLED SERVICES)
- ILMATULENJOHTO (FORWARD AIR CONTROLLERS -FAC)
- EI-TAPPAVAT ASEET JA KYVYT (NON-LETHAL CAPABILITIES AND WEAPONS)
- PIONEERITOIMET (ENGINEER MOBILITY, COUNTER MOBILITY AND SURVIVABILITY)
- ITSE TEHTYJEN RÄJÄHTEIDEN VASTAINEN TOIMINTA (COUNTERING IMPROVISED EXPLOSIVE DEVICES -CIED)
- PUOLUSTUSHAAROJEN YHTEINEN TIEDUSTELU- VALVONTA JA MAALITTAMISKYKY (JOINT ISTAR)
- ILMAVOIMIEN TUKEUTUMISOSIEN SUOJAUSKYKY (FORCE PROTECTION SUPPORT UNITS FOR DEPLOYED AIR UNITS)

Tutkittavissa tavoitteissa selvitetään Suomen mahdollisuuksia kehittää tietoverkkopohjaista palvelua meteorologisten, sotilasmaantieteellisten ja oseanografisten tietojen välittämiseksi, aloittaa ilmatulenjohtajien kouluttaminen, luoda ei-tappava joukkojenhallintakyky, kehittää liikkeenedistämisen- ja suojauskykyjä sekä tiedustelu- ja maalittamiskykyjä ja luoda ilmavoimien ulkomailla toimiville osastoille omasuojakyky.

Nyt hyväksyttävät uudet tavoitteet tai tutkittavat tavoitteet eivät edellytä erillistä rahoitusta vaan ne hoidetaan voimassaolevien rahoituskehysten puitteissa. Tavoitteet liittyvät sellaisen suorituskyvyn kehittämiseen, jota kehitetään selonteon linjausten sekä voimassaolevan pitkän tähtäyksen suunnitelman ja tulevien kehittämissuunnitelmien puitteissa.